

Analiza financijskih izvješća poduzeća RASCO d.o.o.

Dautanec, Kristina

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics and Business in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:145:719711>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-23**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera

Ekonomski fakultet u Osijeku

Sveučilišni prijediplomski studij Ekonomija i poslovna ekonomija

Kristina Dautanec

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA RASCO
D.O.O.**

Završni rad

Osijek, 2024.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Sveučilišni prijediplomski studij Ekonomija i poslovna ekonomija

Kristina Dautanec

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA RASCO
D.O.O.**

Završni rad

Kolegij: Financijski menadžment

JMBAG: 0010236435

e-mail: kdautanec@efos.hr

Mentor: prof. dr. sc. Domagoj Sajter

Osijek, 2024.

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

Faculty of Economics and Business in Osijek

University Undergraduate Study Programme Economics and Business

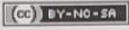
Kristina Dautanec

**ANALYSIS OF FINANCIAL REPORTS OF THE COMPANY
RASCO D.O.O.**

Final paper

Osijek, 2024.

IZJAVA
O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI,
PRAVU PRIJENOSA INTELKTUALNOG VLASNIŠTVA,
SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA
I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je _____ završni _____ (navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, NN 119/2022).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: KRISTINA DAUTANEC

JMBAG: 0010236435

OIB: 89900373201

e-mail za kontakt: dautanec.kristina@gmail.com

Naziv studija: Sveučilišni prijediplomski studij Ekonomija i poslovna ekonomija

Naslov rada: Analiza financijskih izvještaja poduzeća RASCO d.o.o.

Mentor/mentorica rada: prof. dr. sc. Domagoj Sajter

U Osijeku, _____ 1.7.2024. _____ godine

Potpis _____ *Dautanec*

Analiza financijskih izvještaja poduzeća RASCO d.o.o.

SAŽETAK

RASCO d.o.o. jedan je od vodećih proizvođača profesionalne opreme za zimsko i ljetno održavanje svih vrsta prometnih infrastruktura u Europi. Počeli su s radom prije 34 godine kao mala zanatska radionica za popravak poljoprivredne mehanizacije. Tijekom godina nastavljaju se razvijati, širiti svoje poslovanje te jačati distributivnu mrežu u inozemstvu. Danas su njihovi proizvodi dostupni na više od 40 inozemnih tržišta.

Analizom financijskih izvještaja poduzeća RASCO d.o.o. za razdoblje poslovanja od 2020. do 2023. godine, objašnjena su i analizirana temeljna financijska izvješća, odnosno bilanca, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanom toku uz pomoć horizontalne i vertikalne analize. Horizontalnom analizom uspoređuju se podaci tijekom više obračunskih razdoblja kako bi otkrili dinamiku promjena pozicija u izvještajima. Korištenjem horizontalne analize uspoređeni su podaci bilance, odnosno aktive i pasive iz 2021. u odnosu na 2020., 2022. u odnosu na 2021. te 2023. u odnosu na 2022. godinu. Pomoću vertikalne analize dobiva se uvid u strukturu promatranog izvješća. Vertikalna analiza korištena je za analizu računa dobiti i gubitka poduzeća za razdoblje od 2020. do 2023. godine. Također, provedena je i analiza financijskih pokazatelja likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti te profitabilnosti. Financijske pokazatelje izračunavamo kako bi dobili informacije koje su nam potrebne za donošenje kvalitetnih poslovnih odluka.

Na temelju provedene analize financijskih izvještaja i financijskih pokazatelja donesen je zaključak o uspješnosti poslovanja poduzeća RASCO d.o.o. u razdoblju od 2020. godine do 2023. godine.

Ključne riječi: RASCO d.o.o., financijski izvještaji, financijski pokazatelji, horizontalna analiza

Analysis of Financial Reports of the Company RASCO d.o.o.

ABSTRACT

RASCO d.o.o. is one of the leading manufacturers of professional equipment for winter and summer maintenance of all types of transport infrastructures in Europe. They started their work 34 years ago as a small workshop for the repair of agricultural machinery. Over the years, they continue to develop, expand their business and strengthen their distribution network abroad. Today, their products are available in more than 40 foreign markets.

By analyzing the financial statements of the company RASCO d.o.o. for the business period from 2020 to 2023, the basic financial reports, i.e. the balance sheet, the profit and loss account and the cash flow report, were explained and analyzed with the help of horizontal and vertical analysis. Horizontal analysis compares data during several accounting periods in order to reveal the dynamics of position changes in the reports. Using horizontal analysis, the balance sheet data, i.e. assets and liabilities from 2021 compared to 2020, 2022 compared to 2021 and 2023 compared to 2022 were compared. Vertical analysis provides an insight into the structure of the observed report. Vertical analysis was used to analyze the company's profit and loss account for the period from 2020 to 2023. Also, an analysis of financial indicators of liquidity, indebtedness, activity, economy and profitability was carried out. We calculate financial indicators in order to obtain the information we need to make quality business decisions.

Based on the analysis of financial statements and financial indicators, a conclusion was reached about the performance of the company RASCO d.o.o. in the period from 2020 to 2023.

Keywords: RASCO d.o.o., financial statements, financial indicators, horizontal analysis

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. METODOLOGIJA RADA	2
3. OPIS PODUZEĆA RASCO D.O.O.	3
4. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI POSLOVANJA PODUZEĆA RASCO D.O.O.	5
4.1. Bilanca	5
4.2. Račun dobiti i gubitka	11
4.3. Izvještaj o novčanom toku	14
5. ANALIZA FINANCIJSKIH POKAZATELJA PODUZEĆA RASCO D.O.O. ZA RAZDOBLJE OD 2020. DO 2023. GODINE	17
5.1. Pokazatelji likvidnosti	17
5.1.1. Koeficijent tekuće likvidnosti	17
5.1.2. Koeficijent ubrzane likvidnosti	18
5.1.3. Koeficijent financijske stabilnosti	19
5.2. Pokazatelji zaduženosti	19
5.2.1. Koeficijent zaduženosti	20
5.2.2. Koeficijent vlastitog financiranja	20
5.2.3. Pokriće troškova kamata	21
5.3. Pokazatelji aktivnosti	21
5.3.1. Koeficijent obrtaja potraživanja	22
5.3.2. Koeficijent obrtaja ukupne imovine	22
5.3.3. Koeficijent obrtaja zaliha	23
5.4. Pokazatelji ekonomičnosti	23
5.4.1. Ekonomičnost poslovanja	24
5.4.2. Ekonomičnost prodaje	24
5.4.3. Ekonomičnost financiranja	25
5.5. Pokazatelji profitabilnosti	25
5.5.1. Neto marža profita	26
5.5.2. Neto rentabilnost imovine	26
5.5.3. Rentabilnost vlastitog kapitala	27
6. ZAKLJUČAK	28
LITERATURA	30
POPIS TABLICA	31

1. UVOD

Poduzeće nastoji prikupiti sve važne podatke i informacije kako bi dobilo jasnu sliku poslovanja. Taj skup informacija može dobiti analizom financijskih izvještaja koja uključuje pregled bilance, računa dobiti i gubitka te izvještaja o novčanom toku. Na temelju tih podataka iz financijskih izvještaja stječe uvid u razinu efikasnosti poduzeća i sigurnost ulaganja potencijalnih investitora. Također, analiza naglašava ključne aspekte poslovanja koji su važni za opstanak poslovanja, kao što su efikasnost i sigurnost. Pomaže u procjeni likvidnosti, solventnosti, profitabilnosti i učinkovitosti poslovanja poduzeća. Cilj analize financijskih izvještaja je identificirati jake strane poduzeća kako bi se one mogle iskoristiti, ali i prepoznati slabosti kako bi se mogle poduzeti odgovarajuće radnje za njihovo uklanjanje. Analiza odgovara na pitanja o tome kako je poduzeće poslovalo u prethodnom razdoblju i kako će poboljšati rezultat u budućim razdobljima.

Ovaj rad se sastoji od šest poglavlja. Prvi dio se odnosi na uvod. U drugom poglavlju predstavljene su izvori i metode prikupljanja podataka. Treće poglavlje sadrži kratki opis poduzeća i njegov povijesno-poslovni razvoj od osnutka do danas. U četvrtom su poglavlju definirani i analizirani pomoću horizontalne i vertikalne analize temeljni financijski izvještaji. Peti dio se odnosi na definiranje i analizu financijskih pokazatelja. U šestom dijelu iznesen je zaključak na temelju cjelokupne analize.

Cilj rada je prikazati poslovanje poduzeća RASCO d.o.o. u razdoblju od 2020. godine do 2023. godine analizom temeljnih financijskih izvještaja te pružiti informacije o uspješnosti poslovanja putem financijskih pokazatelja.

2. METODOLOGIJA RADA

Predmet istraživanja ovog rada je analiza financijskih izvještaja poduzeća RASCO d.o.o. za razdoblje od 2020. godine do 2023. godine. Pri izradi rada korišteni su godišnji financijski izvještaji poduzeća koji su javno dostupni u registru godišnjih financijskih izvještaja na web stranici FINA-e. Financijski su izvještaji prikazani pomoću horizontalne i vertikalne analize te analize financijskih pokazatelja likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti. U radu su primijenjene metode analize, sinteze, deskripcije i komparacije. Metodom analize složeni podaci, vezani uz poduzeće, podijeljeni su na manje dijelove. Metoda sinteze omogućila je grupiranje većeg broja različitih podataka u cjelovitu sliku. Metoda deskripcije korištena je za detaljan opis i prikaz svih ključnih podataka vezanih za poslovanje poduzeća. Dok je metoda komparacije poslužila za usporedbu uspješnosti i sigurnosti poduzeća kroz četverogodišnje razdoblje. Cilj analize je ocjena kvalitete i uspješnosti poslovanja poduzeća RASCO d.o.o., kao i njegovu financijsku stabilnost.

3. OPIS PODUZEĆA RASCO D.O.O.

RASCO d.o.o. jedan je od vodećih europskih proizvođača specijalizirane opreme za održavanje prometne infrastrukture. Poduzeće je od svog osnivanja do danas u 100% domaćem vlasništvu što znači da nema otkupljenih vlastitih udjela. Sjedište mu je u Kalinovcu, gdje se poslovni proizvodni procesi odvijaju u šest proizvodnih hala ukupne površine zatvorenog prostora 16.756 m² i više od 46 tisuća m² otvorenog prostora. Njihov proizvodni program, kojeg čini više od 80 različitih vrsta proizvoda, sastoji se od vozila, strojeva, nadogradnje i sofisticiranih softverskih rješenja za zimsko i ljetno održavanje svih vrsta prometne infrastrukture. Dobitnik je brojnih nagrada na državnoj i regionalnoj razini. Jedina je hrvatska tvrtka koja je dva puta osvojila Zlatnu kunu u kategoriji inovacija, prvi puta 2013. i drugi puta 2019. godine. Regionalni portal MojPosao.net dodijelio im je nagradu Najbolji poslodavac 2012. u kategoriji srednjih poduzeća. Snažna vizija, inovativnost i kontinuirano ulaganje rezultirali su stabilnim rastom poduzeća, vozilima i strojevima najviše kvalitete, kontinuiranim rastom zapošljavanja, primanja i beneficija djelatnika, edukacijom srednjoškolaca i fakultetskih stipendista, brojnim donacijama u razvoj obrazovanja djece i mladih, te utjecajem na razvoj lokalne zajednice.

Sve je započelo 1990. godine kada su dva inženjera, Frane Franičević i Darko Paviša, u malom preuređenom poslovnom prostoru od svega 60 m² pokrenula obrtničku radionicu koja je nudila usluge obrade, popravaka strojeva i poljoprivredne mehanizacije. Kasnije su se usmjerili na popravak opreme cestovnih poduzeća. Tijekom izgradnje prvog proizvodnog pogona, RASCO je imao 16 zaposlenika. Sredinom 1990-tih RASCO d.o.o. počinje s proizvodnjom vlastitih proizvoda pri čemu je prvi proizvod bio je rasipač soli. Povećanje proizvodnih kapaciteta i broja zaposlenih odvijalo se u nekoliko faza uz paralelno proširenje proizvodnog programa. Godine 2006. uveli su i robote za obavljanje dijela proizvodnog procesa. Tijekom izgradnje pete hale, RASCO je imao više od 200 zaposlenika. U unutarnjem organizacijskom smislu usmjereni su na unapređenje upravljanja ljudskim resursima i poduzimanje mjera za povećanje učinkovitosti rada i informatizaciju ostalih procesa. Danas je RASCO d.o.o. spoj velikog proizvođača metala i visokotehnološke razvojne tvrtke koja razvija, proizvodi i plasira svoje proizvode u više od 40 zemalja svijeta. Ima više od 400 zaposlenih. Ove godine planiraju lansirati na tržište čistač na vodikov pogon, što predstavlja njihovu viziju razvoja rješenja za održive gradove.

Širenjem svojih kapaciteta RASCO je postupno osvajao sve veći udio na domaćem tržištu, a svoje proizvode su počeli izvoziti 2000. godine. Prvo su ušli na tržište jugoistočne Europe, a

potom i na tržište Europske unije. U 2010. godini otvorili su poslovnice u Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Srbiji i Makedoniji, dok su 2023. godine nastavili jačati svoju distribucijsku mrežu i povećavati prihode od prodaje na glavnim tržištima poput Njemačke, Francuske, Velike Britanije i Španjolske. Tako su uz domaće tržište, svoje proizvode plasirali i na 34 inozemna tržišta, pri čemu je udio prihoda od prodaje na inozemnim tržištima iznosio 79,2%.

U sklopu RASCO Grupe postoje povezani poduzetnici i podružnice kao što su RASCO TAMP d.o.o. u Srbiji, RASCO MUVO d.o.o. u Kalinovcu te RASCO GmbH u Njemačkoj. Sve navedeno je u 50%-tnom vlasništvu Frane Franičevića i 50%-tnom vlasništvu Darka Paviše. RASCO TAMP d.o.o. povezano je društvo u RASCO Grupi od 2013. godine te je RASCO 100%-tni vlasnik poduzeća. RASCO MUVO d.o.o. je društvo specijalizirano za proizvodnju komunalnih vozila MUVO. Od sredine 2015. godine RASCO je bio suvlasnik 50% udjela, dok je od sredine 2021. godine 100%-tni vlasnik društva. RASCO GmbH povezano je društvo u 100% vlasništvu RASCO-a, a koje je osnovano u siječnju 2022. godine.

4. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI POSLOVANJA PODUZEĆA RASCO D.O.O.

Kako bi poduzetnik uspješno vodio poduzeće potrebna mu je odgovarajuća informacijska podloga, a takve informacije se nalaze u financijskim izvještajima. „Financijski izvještaji predstavljaju završnu fazu računovodstvenog procesiranja podataka i pojavljuju se kao nositelji računovodstvenih informacija.“ (Žager i dr., 2017:91). Svrha financijskih izvještaja je informiranje zainteresiranih korisnika o financijskom položaju poduzeća kao i o uspješnosti poslovanja. Korisnicima se dostavljaju sve važne i pouzdane informacije u onom obliku i sadržaju koji je razumljiv i prepoznatljiv za njih, a što im pomaže u donošenju ekonomskih odluka. Svi izvještaji su međusobno povezani i nadopunjuju jedni druge. Prema Žager i dr. (2017:92) neki izvještaji su statičkog karaktera jer prikazuju financijski situaciju u određenom trenutku, dok drugi imaju dinamički karakter jer prikazuju promjene ekonomskih kategorija tijekom određenog razdoblja. Promatrani zajedno, ovi izvještaji pružaju cjelovitu sliku o „zdravstvenom stanju“ poduzeća, omogućujući donošenje prikladnih i racionalnih poslovnih odluka. U nastavku ovog rada objašnjena je i analizirana bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom tijeku te izvještaj o promjenama kapitala.

4.1. Bilanca

Bilanca se može definirati kao temeljni financijski izvještaj koji prikazuje financijski položaj poduzeća na određeni dan. Sastoji se od dva dijela: aktive, koja obuhvaća imovina, te pasive koja uključuje izvore imovine, odnosno obveze i kapital. S obzirom da bilanca daje dvostruki prikaz imovine, s jedne strane pokazuje što poduzeće ima, a s druge strane odakle poduzeću to što ima. Možemo zaključiti kako mora postojati bilančna ravnoteža između aktive i pasive.

Tablicom 1. prikazana je aktiva poduzeća RASCO d.o.o. u razdoblju od 2020. do 2023. godine. Aktiva se u ovom slučaju sastoji od dugotrajne imovine, kratkotrajne imovine i plaćenih troškova budućeg razdoblja. Iz tablice možemo vidjeti kako su pozicije aktive unijete prema kriteriju rastuće likvidnosti, što znači da se prvo unose oblici dugotrajne imovine, a zatim oblici kratkotrajne imovine. Također, vidljivo je kako se iznos ukupne aktive postupno povećava kroz godine. Tako da je sa 27.250.598 eura u 2020. godini došla na 38.338.290 eura u 2023. godini. U sklopu dugotrajne imovine najviše se ističu građevinski objekti koji su u 2020. godini iznosili

5.743.457 eura, a što se tiče kratkotrajne imovine to su potraživanja od kupaca koja su u 2022. godini iznosila 5.683.446 eura.

Tablica 1. Aktiva poduzeća u razdoblju od 2020. do 2023. godine u eurima

AKTIVA	2023.	2022.	2021.	2020.
DUGOTRAJNA IMOVINA	17.126.937	17.033.862	16.009.546	15.058.219
Izdaci za razvoj	2.460.296	1.270.027	404.872	363.868
Koncesije, patenti, licencije, softver	569.705	417.213	377.978	339.451
Goodwill	102.568	-	-	-
Nematerijalna imovina u pripremi	140.447	594.802	1.152.057	845.970
Zemljište	348.510	338.840	338.840	338.840
Građevinski objekti	5.107.931	5.326.854	5.601.797	5.743.457
Postrojenja i oprema	3.010.898	2.876.395	2.769.062	2.885.855
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	3.298.719	2.687.811	2.187.548	1.803.911
Predujmovi za materijalnu imovinu	500	10.571	-	4.501
Materijalna imovina u pripremi	190.094	428.172	118.793	439.263
Ostala materijalna imovina	2.248	2.248	2.248	2.248
Ulaganje u nekretnine	-	72.527	77.522	82.517
Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika	1.834.651	2.364.012	2.339.055	1.109.694
Dani zajmovi, depoziti	-	627.723	626.585	495.158
Potraživanja	-	-	2.316	2.355
Odgođena porezna imovina	60.371	16.666	10.873	12.798
KRATKOTRAJNA IMOVINA	20.988.748	19.439.409	13.349.098	12.096.655
Sirovine i materijal	7.698.285	4.780.536	2.515.318	2.537.947
Proizvodnja u tijeku	1.348.631	2.064.998	1.110.986	1.330.175
Gotovi proizvodi	2.906.611	2.173.853	1.579.352	1.416.775
Trgovačka roba	259.420	181.469	404.338	213.687
Predujmovi za zalihe	65.256	263.509	126.274	12.546
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	8.209	8.209
Potraživanja od poduzetnika	358.004	1.468.648	181.452	578.740

Potraživanja od kupaca	5.290.447	5.683.446	5.228.013	3.692.910
Potraživanja od zaposlenika	187	-	299	246
Potraživanja od države	70.320	380.667	143.417	261.897
Ostala potraživanja	848.352	442.543	220.395	480.609
Kratkotrajna financijska imovina	3.930	1.989	2.312	5.933
Novac u banci i blagajni	2.139.306	1.997.751	1.828.732	1.527.124
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	222.605	163.330	151.698	95.724
UKUPNO AKTIVA	38.338.290	36.636.601	29.510.342	27.250.598

Izvor: izrada autora prema podacima iz FINA-e

Tablicom 2. prikazana je pasiva poduzeća RASCO d.o.o. u razdoblju od 2020. do 2023. godine. Pasiva se sastoji od kapitala i rezervi, rezerviranja, dugoročnih i kratkoročnih obveza te odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja. Pozicije pasive su unijete prema kriteriju opadajuće ročnosti što znači da se pozicije unose od veće prema manjoj dospelosti. Također, kao i u aktivi, možemo vidjeti kako se iznos ukupne pasive postupno povećava kroz godine za isti iznos. Vidljivo je kako je najveća dobit ostvarena 2020. godine i to od 2.963.570 eura. Najviše dugoročnih obveza je bilo prema bankama u 2023. godini u iznosu od 5.448.243 eura. Što se tiče kratkoročnih obveza, obveze prema dobavljačima su u 2022. godini iznosile 3.025.377 eura.

Tablica 2. Pasiva poduzeća u razdoblju od 2020. do 2023. godine u eurima

PASIVA	2023.	2022.	2021.	2020.
KAPITAL I REZERVE	17.627.175	17.185.928	15.828.744	13.821.155
Temeljni (upisani) kapital	1.700.000	1.714.513	1.714.513	1.714.513
Kapitalne rezerve	863.944	849.430	849.430	849.430
Rezerve iz dobiti	1.977.745	1.525.157	2.373.329	2.093.252
Zadržana dobit	11.471.660	11.238.246	8.479.299	6.200.389
Dobit poslovne godine	1.613.826	1.858.582	2.412.173	2.963.570
REZERVIRANJA	674.585	389.574	354.315	252.224
DUGOROČNE OBVEZE	5.658.031	4.518.313	4.444.705	4.387.207
Obveze za zajmove, depozite	209.788	38.712	-	-

Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	5.448.243	4.479.601	4.444.705	4.387.207
KRA TKOROČNE OBVEZE	9.637.832	10.023.395	5.442.434	5.439.216
Obveze prema poduzetnicima	408.631	1.362.540	949.398	283.186
Obveze prema bankama	4.440.177	4.536.454	1.124.014	2.120.980
Obveze za predujmove	702.205	365.943	511.923	314.626
Obveze prema dobavljačima	2.902.101	3.025.377	2.132.100	2.054.579
Obveze prema zaposlenicima	541.421	496.251	436.747	314.547
Obveze za poreze i doprinose	318.692	168.506	223.111	137.496
Ostale kratkoročne obveze	250.314	27.633	65.141	48.639
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	4.740.667	4.519.391	3.440.144	3.350.797
UKUPNO PASIVA	38.338.290	36.636.601	29.510.342	27.250.598

Izvor: izrada autora prema podacima iz FINA-e

U nastavku ovog poglavlja korištena je horizontalna analiza za uspoređivanje podatka tijekom četiri godine kako bi se otkrila dinamika promjena pozicija aktive i pasive. Tablicom 3. prikazana je horizontalna analiza poduzeća RASCO d.o.o. kojom su uspoređeni podaci aktive iz 2021. u odnosu na 2020., 2022. u odnosu na 2021. te 2023. u odnosu na 2022. godinu.

Tablica 3. Horizontalna analiza aktive za razdoblje od 2020. do 2023. godine

AKTIVA	RAZLIKA			POSTOTNA PROMJENA		
	2022. /2023.	2021. /2022.	2020. /2021.	2022. /2023.	2021. /2022.	2020. /2021.
DUGOTRAJNA IMOVINA	93.075	1.024.316	951.327	0,55	6,40	6,32
Izdaci za razvoj	1.190.269	865.155	41.004	93,72	213,69	11,27
Koncesije, patenti, licencije, softver	152.492	39.235	38.527	36,55	10,38	11,35
Goodwill	102.568	0	0	0	0	0
Nematerijalna imovina u pripremi	-454.355	-557.255	306.087	-76,39	-48,37	36,18
Zemljište	9.670	0	0	2,85	0	0
Građevinski objekti	-218.923	-274.943	-141.660	-4,11	-4,91	-2,47
Postrojenja i oprema	134.503	107.333	-116.793	4,68	3,88	-4,05

Alati, pogonski inventar i transportna imovina	610.908	500.263	383.637	22,73	22,87	21,27
Predujmovi za materijalnu imovinu	-10.071	10.571	-4.501	-95,27	0	-100
Materijalna imovina u pripremi	-238.078	309.379	-320.470	-55,60	260,44	-72,96
Ostala materijalna imovina	0	0	0	0	0	0
Ulaganje u nekretnine	-72.527	-4.995	-4.995	-100	-6,44	-6,05
Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika	-529.361	24.957	1.229.361	-22,39	1,07	110,78
Dani zajmovi, depoziti	-627.723	1.138	131.427	-100	0,18	26,54
Potraživanja	0	-2.316	-39	0	-100	-1,66
Odgođena porezna imovina	43.705	5.793	-1.925	262,24	53,28	-15,04
KRA TKOTRAJNA IMOVINA	1.549.339	6.090.311	1.252.443	7,97	45,62	10,35
Sirovine i materijal	2.917.749	2.265.218	-22.629	61,03	90,06	-0,89
Proizvodnja u tijeku	-716.367	954.012	-219.189	-34,69	85,87	-16,48
Gotovi proizvodi	732.758	594.501	162.577	33,71	37,64	11,48
Trgovačka roba	77.951	-222.869	190.651	42,96	-55,12	89,22
Predujmovi za zalihe	-198.253	137.235	113.728	-75,24	108,68	906,49
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	0	-8.209	0	0	-100	0
Potraživanja od poduzetnika	-1.110.644	1.287.196	-397.288	-75,62	709,39	-68,65
Potraživanja od kupaca	-392.999	455.433	1.535.103	-6,91	8,71	41,57
Potraživanja od zaposlenika	187	-299	53	0	-100	21,54
Potraživanja od države	-310.347	237.250	-118.480	-81,53	165,43	-45,24
Ostala potraživanja	405.809	222.148	-260.214	91,70	100,80	-54,14
Kratkotrajna financijska imovina	1.941	-323	-3.621	97,59	-13,97	-61,03
Novac u banci i blagajni	141.555	169.019	301.608	7,09	9,24	19,75
PLA ĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRA ĆUNATI PRIHODI	59.275	11.632	55.974	36,29	7,67	58,47
UKUPNO AKTIVA	1.701.689	7.126.259	2.259.744	4,64	24,15	8,29

Izvor: izrada autora

Prema provedenoj horizontalnoj analizi aktive možemo zaključiti kako je ukupna aktiva zabilježila rast u 2022. godini od 24,15%. U dugotrajnoj imovini najveći rast i to od 260,44 %, očituje se u povećanju materijalne imovine u pripremi u 2022. godini. S druge strane, nematerijalna imovina u pripremi bilježi u dva uzastopna razdoblja pad od 48,37% i 76,39%. Što se tiče kratkotrajne imovine najveći porast ostvaruje u 2022. godini za 45,62% koji je ponajviše prouzročen povećanjem potraživanja od poduzetnika i to za 709,39%. Najveći pad se očituje u potraživanjima od države za 81,53% u 2023. godini.

Tablicom 4. prikazana je horizontalna analiza poduzeća RASCO d.o.o. kojom su uspoređeni podaci pasive iz 2021. u odnosu na 2020., 2022. u odnosu na 2021. te 2023. u odnosu na 2022. godinu.

Tablica 4. Horizontalna analiza pasive za razdoblje od 2020. do 2023. godine

PASIVA	RAZLIKA			POSTOTNA PROMJENA		
	2022. /2023.	2021. /2022.	2020. /2021.	2022. /2023.	2021. /2022.	2020. /2021.
KAPITAL I REZERVE	441.247	1.357.184	2.007.589	2,57	8,57	14,53
Temeljni (upisani) kapital	-14.513	0	0	-0,85	0	0
Kapitalne rezerve	14.514	0	0	1,71	0	0
Rezerve iz dobiti	452.588	-848.172	280.077	29,67	-35,74	13,38
Zadržana dobit	233.414	2.758.947	2.278.910	2,08	32,54	36,75
Dobit poslovne godine	-244.756	-553.591	-551.397	-13,17	-22,95	-18,61
REZERVIRANJA	285.011	35.259	102.091	73,16	9,95	40,48
DUGOROČNE OBVEZE	1.139.718	73.608	57.498	25,22	1,66	1,31
Obveze za zajmove, depozite	171.076	38.712	0	441,92	0	0
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	968.642	34.896	57.498	21,62	0,79	1,31
KRATKOROČNE OBVEZE	-385.563	4.580.961	3.218	-3,85	84,17	0,06
Obveze prema poduzetnicima	-953.909	413.142	666.212	-70,01	43,52	235,26
Obveze prema bankama	-96.277	3.412.440	-996.966	-2,12	303,59	-47
Obveze za predujmove	336.262	-145.980	197.297	91,89	-28,52	62,71
Obveze prema dobavljačima	-123.276	893.277	77.521	-4,07	41,90	3,77

Obveze prema zaposlenicima	45.170	59.504	122.200	9,10	13,62	38,85
Obveze za poreze i doprinose	150.186	-54.605	85.615	89,13	-24,47	62,27
Ostale kratkoročne obveze	222.681	-37.508	16.502	805,85	-57,58	33,93
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	221.276	1.079.247	89.347	4,90	31,37	2,67
UKUPNO PASIVA	1.701.689	7.126.259	2.259.744	4,64	24,15	8,29

Izvor: izrada autora

Prema provedenoj horizontalnoj analizi pasive, možemo zaključiti kako se kapital poduzeća kroz godine povećava u sve manjem postotku, tako je najveća postotna promjena kapitala ostvarena u 2021. godini od 14,53%. Dobit poslovne godine bilježi pad u sva tri promatrana razdoblja. Dugoročne obveze u 2023. godini bilježe najveći rast od 25,22% koji dolazi zbog povećanja dugoročnih financijskih obveza koje obuhvaćaju obveze za dugoročne zajmove i depozite. Kratkoročne obveze bilježe rast od 84,17% u 2022. godini, a razlog povećanja se očituje u povećanju kratkoročnih financijskih obveza koje obuhvaćaju obveze prema bankama. Smanjenje kratkoročnih obveza u 2023. godini je prouzročeno padom kratkoročnih financijskih obveza koje obuhvaćaju obveze prema poduzetnicima.

4.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka, također poznat kao izvještaj o uspješnosti poslovanja, je financijski izvještaj koji prikazuje financijske rezultate poslovanja poduzeća tijekom određenog razdoblja. Glavni cilj ovog izvještaja je prikazati ostvarene prihode, rashode i rezultat poslovanje odnosno ostvarenu dobit ili gubitak poduzeća u tom razdoblju. Ako su u promatranom razdoblju prihodi veći od rashoda poslovni rezultat će biti pozitivan što znači da je ostvarena dobit. Suprotno, ako su prihodi manji od rashoda poslovni rezultat će biti negativan što znači da je ostvaren gubitak. Tablicom 5. prikazan je račun dobiti i gubitka poduzeća RASCO d.o.o. za razdoblje od 2020. do 2023. godine.

Tablica 5. Račun dobiti i gubitka u razdoblju od 2020. do 2023. godine

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2023.	2022.	2021.	2020.
-------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

POSLOVNI PRIHODI	32.683.304	28.901.308	24.247.945	20.513.720
Prihodi od prodaje	30.085.463	27.394.852	21.863.983	19.180.318
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe, usluga	1.369.438	430.891	872.998	203.447
Ostali poslovni prihodi	1.228.404	1.075.563	1.510.964	1.129.956
POSLOVNI RASHODI	30.771.119	26.855.019	21.662.641	17.564.325
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	200.311	-1.866.629	144.942	-1.106.085
Materijalni troškovi	20.652.864	19.833.817	13.441.617	11.444.994
Troškovi osoblja	5.702.779	5.159.525	4.709.068	4.303.987
Amortizacija	1.783.033	1.602.391	1.532.802	1.158.249
Ostali troškovi	1.606.967	1.377.206	1.130.778	1.111.581
Vrijednosna usklađenja	92.390	281	20.915	264.472
Rezerviranja	543.431	333.721	334.140	267.738
Ostali poslovni rashodi	189.344	414.708	348.378	119.389
FINANCIJSKI PRIHODI	44.013	70.790	81.163	111.638
Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	4.838	61.939	64.542	101.955
Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	195	-	-	-
Ostali prihodi s osnove kamata	37.195	6.699	16.085	14.459
Ostali financijski prihodi	1.785	2.153	536	1
FINANCIJSKI RASHODI	198.289	184.826	142.043	191.937
Rashodi s osnove kamata	179.778	89.829	78.421	78.359
Tečajne razlike i drugi rashodi	18.280	94.928	63.301	113.404
Ostali financijski rashodi	231	69	321	174
UKUPNI PRIHODI	32.727.318	28.972.098	24.329.109	20.712.967
UKUPNI RASHODI	30.969.408	27.039.845	21.804.685	17.756.262
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	1.757.909	1.932.254	2.524.424	2.956.706
POREZ NA DOBIT	144.083	73.672	112.251	-6.864
DOBIT RAZDOBLJA	1.613.826	1.858.582	2.412.173	2.963.570

Izvor: izrada autora prema podacima iz FINA-e

Iz ove tablice moguće je uočiti kako je 2020. godine RASCO d.o.o. ostvario dobit 2.963.570 eura. Naredne tri godine ostvaruje nešto manju dobit koja se s 2.412.173 eura u 2021. godini smanjuje na 1.613.826 eura u 2023. godini. Nadalje, možemo primijetiti kako se kroz godine poslovni prihodi postupno povećavaju tako je najviše poslovnih prihoda ostvareno u 2023. godini i to u iznosu od 32.683.304 eura. Također, i poslovni se rashodi kroz godine povećavaju. Dok je kod financijskih prihoda stvar drugačija, oni se kroz godine postupno smanjuju pa je

tako najviše financijskih prihoda ostvareno u 2020. godini u iznosu od 111.638 eura. Ista stvar je i kod financijskih rashoda koji se kroz godine smanjuju.

Pema Žager i dr. (2017:275) pod vertikalnom analizom podrazumijevamo analizu koja omogućava poduzeću uvid u strukturu financijskih izvještaja. Kod računa dobiti i gubitka neto prodaja se izjednačavaju sa 100% što znači da se ostale pozicije izračunavaju kao postotak od neto prodaje. Moguće je kao bazu uzeti ukupne prihode i rashode pa se ostale pozicije izračunavaju kao postotak od ukupnih prihoda i rashoda. Tablica 6. prikazuje vertikalnu analizu poduzeća RASCO d.o.o. u razdoblju od 2020. godine do 2023. godine.

Tablica 6. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka od 2020. do 2023. godine

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2023.	2022.	2021.	2020.
POSLOVNI PRIHODI	99,87%	99,76%	99,67%	99,04%
Prihodi od prodaje	91,93%	94,56%	89,87%	92,60%
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe, usluga	4,18%	1,49%	3,59%	0,98%
Ostali poslovni prihodi	3,75%	3,71%	6,21%	5,46%
FINANCIJSKI PRIHODI	0,13%	0,24%	0,33%	0,54%
Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	0,01%	0,21%	0,27%	0,49%
Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Ostali prihodi s osnove kamata	0,11%	0,02%	0,07%	0,07%
Ostali financijski prihodi	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%
UKUPNI PRIHODI	100	100	100	100
POSLOVNI RASHODI	99,36%	99,32%	99,35%	98,92%
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	0,65%	-6,90%	0,66%	-6,23%
Materijalni troškovi	66,69%	73,35%	61,65%	64,46%
Troškovi osoblja	18,41%	19,08%	21,60%	24,24%
Amortizacija	5,76%	5,93%	7,03%	6,52%
Ostali troškovi	5,19%	5,09%	5,19%	6,26%
Vrijednosna usklađenja	0,30%	0,00%	0,10%	1,49%
Rezerviranja	1,75%	1,23%	1,53%	1,51%
Ostali poslovni rashodi	0,61%	1,53%	1,60%	0,67%
FINANCIJSKI RASHODI	0,64%	0,68%	0,65%	1,08%
Rashodi s osnove kamata	0,58%	0,33%	0,36%	0,44%
Tečajne razlike i drugi rashodi	0,06%	0,35%	0,29%	0,64%
Ostali financijski rashodi	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

UKUPNI RASHODI	100	100	100	100
-----------------------	------------	------------	------------	------------

Izvor: izrada autora

Prema vertikalnoj analizi računa dobiti i gubitka, možemo vidjeti kako u 2020. godini 99,04% ukupnih prihoda čine poslovni prihodi. Kroz godine dolazi do promjene u strukturi ukupnih prihoda gdje se poslovni prihodi povećavaju, tako da su 2023. godine iznosili 99,87% ukupnih prihoda. Najveći udio u poslovnim prihodima imaju prihodi od prodaje. Financijski se prihodi kroz godine smanjuju pa su tako 2020. godine oni iznosili 0,54% ukupnih prihoda, dok u 2023. godini čine 0,13% ukupnih prihoda. S druge strane, vidljivo je kako dolazi i do promjene u strukturi ukupnih rashoda gdje se poslovni rashodi kroz godine povećavaju, tako da su 2020. godine iznosili 98,92%, a u 2023. čine 99,36% ukupnih rashoda. Najveći udio u poslovnim rashodima imaju materijalni troškovi. Također, kao kod financijskih prihoda, financijski se rashodi kroz godine smanjuju pa su tako 2020. godine oni iznosili 1,08% ukupnih rashoda, dok u 2023. godini oni čine 0,64% ukupnih prihoda.

4.3. Izvještaj o novčanom toku

„Izvještaj o novčanim tokovima sastavni je dio temeljnih financijskih izvještaja koji prikazuje izvore pribavljanja i način uporabe novca.“ (Žager i dr. 2016). Podjelom primitaka i izdataka na poslovne, investicijske i financijske aktivnosti dobivamo informacije koje nam služe za uvid kakav utjecaj aktivnosti imaju na financijski položaj poduzeća. Sve aktivnosti sadrže ukupne primitke i ukupne izdatke, a njihova razlika se naziva neto novčani tok. Tablica 7. prikazuje izvještaj o novčanom toku poduzeća u razdoblju od 2020. godine do 2023. godine.

Tablica 7. Izvještaj o novčanom toku u razdoblju od 2020. do 2023. godine

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU	2023.	2022.	2021.	2020.
POSLOVNE AKTIVNOSTI				
Dobit prije oporezivanja	1.757.909	1.932.254	2.524.424	2.956.706
Amortizacija	1.783.033	1.602.391	1.532.802	1.158.249
Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-	-	-115.485	-82.472
Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i	-	-	-	-87.610

vrijednosno usklađenje financijske imovine				
Prihodi od kamata i dividendi	-37.195	-6.699	-10	-4.970
Rashodi od kamata	179.778	89.829	78.421	78.359
Rezerviranja	260.196	35.259	102.091	18.253
Tečajne razlike	13.286	4.240	-35.587	-31.866
Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	-1.118	281	-88.938	-128.814
Neto novčani tijek prije promjena u radnom kapitalu	4.048.279	3.657.555	3.997.718	3.875.835
Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	-882.741	2.001.786	1.011.829	-159.024
Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	1.140.490	-2.211.043	-729.279	-571.355
Povećanje ili smanjenje zaliha	-1.579.485	-3.720.168	-225.139	-584.572
Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	508.568	116.568	33.373	1.850.314
Novac iz poslovanja	3.235.111	-155.302	4.088.503	4.411.196
Novčani izdaci za kamate	-167.322	-89.829	-78.421	-78.359
Plaćeni porez na dobit	-78.025	-57.403	-112.251	-
NETO NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	2.989.764	-302.534	3.897.830	4.332.837
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI				
Primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	403.685	426.321	162.499	223.748
Primici od kamata	37.195	6.699	10	4.970
Primici od dividendi	-	-	-	265.446
Primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	132.722	-	-	56.641
Ukupni primici od investicijskih aktivnosti	573.602	433.020	162.509	550.804
Izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-2.980.255	-3.023.456	-1.669.788	-6.485.352
Izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga	-	-	-127.806	-
Stjecanje ovisnog društva umanjeno za stečeni novac	-	-	-641.029	-
Ukupni izdaci od investicijskih aktivnosti	-2.980.255	-3.048.413	-2.438.622	-6.485.352
NETO NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-2.406.653	-2.615.393	-2.276.113	-5.934.548
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI				

Primici od glavnice kredita, pozajmica	7.583.601	6.639.511	5.413.619	6.261.691
Ostali primici od financijskih aktivnosti	2.945	323	-	6.076
Ukupni primici od financijskih aktivnosti	7.586.546	6.639.834	5.413.619	6.267.767
Izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica	-6.461.944	-3.005.573	-6.254.116	-4.119.806
Izdaci za isplatu dividendi	-1.284.444	-501.397	-404.583	-226.364
Izdaci za financijski najam	-315.539	-54.713	-110.617	-142.033
Ukupni izdaci od financijskih aktivnosti	-8.066.814	-3.561.683	-6.769.316	-4.488.202
NETO NOVČANI TIJEK OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	-480.268	3.078.150	-1.355.696	1.779.565
Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	-	8.796	35.587	31.866
NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TIJEKOVA	141.555	169.019	301.607	209.720
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	1.997.751	1.828.732	1.527.124	1.317.404
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	2.139.306	1.997.751	1.828.732	1.527.124

Izvor: izrada autora prema podacima iz FINA-e

Poduzeće RASCO d.o.o. se najvećim dijelom financira iz poslovnih aktivnosti koje na kraju 2020. godine iznose 4.332.837 eura. U preostalim se godinama neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti smanjuje. Čak je u 2022. godini bio negativan i to za 302.534 eura. Što se tiče investicijskih aktivnosti one su u sva četiri promatrana razdoblja u minusu i to najviše u 2020. godini gdje su iznosile 5.934.548 eura što je najviše prouzročeno, kao i kod ostalih promatranih razdoblja, kupnjom dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine u iznosu od 6.485.352 eura. Financijske aktivnosti variraju iz godine u godinu. Bilježe minus u dvije od promatrane četiri godine. Neto novčani tok u 2020. godini je bio pozitivan i iznosio je 1.779.565 eura što je uzrokovano primicima od glavnice kredita i pozajmica. U 2023. godini, financijske aktivnosti bilježe minus koji je prouzročen otplatom kredita i pozajmica te izdacima za isplatu dividende. Vidljivo je kako je ukupan iznos novca i novčanih ekvivalenta na početku u svim promatranim razdobljima pozitivan. Možemo primijetiti i trend rasta u novcu i novčanim ekvivalentima na kraju godine. Najveće povećanje novčanih tokova se može vidjeti 2021. godine i to u iznosu od 301.607 eura.

5. ANALIZA FINANCIJSKIH POKAZATELJA PODUZEĆA RASCO D.O.O. ZA RAZDOBLJE OD 2020. DO 2023. GODINE

Analizu financijskih izvještaja vršimo pomoću financijskih pokazatelja. „Pokazatelj je racionalni ili odnosni broj, što podrazumijeva da se jedna ekonomska veličina stavlja u omjer (dijeli se) s drugom ekonomskom veličinom.“ (Žager i dr. 2017). S obzirom na to, analizu financijskih pokazatelja možemo definirati kao proces procjene financijskog zdravlja i poslovne učinkovitosti poduzeća kroz izračun i interpretaciju različitih omjera. Financijske pokazatelje možemo podijeliti na skupine pokazatelja koji promatraju poslovanje poduzeća unutar određenog vremenskog razdoblja i koji se temelje na podacima iz računa dobiti i gubitka, te na skupinu pokazatelja koji govore o financijskom položaju poduzeća na točno određeni trenutak i koji se temelje na podacima iz bilance. Pomoću ove analize nastoji se procijeniti likvidnost poduzeća, izmjeriti njegova zaduženost, učinkovitost korištenja resursa, ekonomičnost poslovanja kao i njegova sposobnost generiranja dobiti. Također, ovi pokazatelji pomažu pri dobivanju potrebnih informacija kako bi se mogle donijeti kvalitetne poslovne odluke i kako bi se moglo strateški planirati. U nastavku ovog poglavlja ukratko su definirani i analizirani pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti poduzeća RASCO d.o.o. za razdoblje od 2020. do 2023. godine.

5.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti nam govore o sposobnosti poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze korištenjem kratkotrajne imovine. Pružaju uvid u kratkoročnu financijsku stabilnost poduzeća i njegovu sposobnost da zadovolji tekuće odnosno kratkoročne financijske obveze bez potrebe za prodajom dugotrajne imovine ili pribavljanjem dodatnog financiranja. U nastavku je definiran i analiziran koeficijent tekuće likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti i koeficijent financijske stabilnosti. Navedeni pokazatelji se izračunavaju na temelju podataka iz bilance.

5.1.1. Koeficijent tekuće likvidnosti

Ako poduzeće želi održati tekuću likvidnost na normalnoj razini i izbjeći kašnjenja u plaćanju dospjelih obveza, mora imati najmanje dvostruko više kratkotrajne imovine u odnosu

na kratkoročne obveze. Drugim riječima, ovaj koeficijent ne bi trebao biti manji od 2. Tablica 8. prikazuje izračun koeficijenta tekuće likvidnosti u razdoblju od 2020. do 2023. godine.

Tablica 8. Koeficijent tekuće likvidnosti u razdoblju od 2020. do 2023. godine

KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	kratkotrajna imovina	20.988.748	19.439.409	13.349.098	12.096.655
	kratkoročne obveze	9.637.832	10.023.395	5.442.434	5.439.216
	kratkotrajna imovina <hr/> kratkoročne obveze	2,18	1,94	2,45	2,22

Izvor: izrada autora

Vidljivo je kako ovaj koeficijent varira, odnosno raste i pada iz godine u godinu. Tako je najveća vrijednost koeficijenta ostvarena u 2021. godine te je iznosila 2,45, dok godinu kasnije iznosi 1,94.

5.1.2. Koeficijent ubrzane likvidnosti

Koeficijent ubrzane likvidnosti pokazuje koliko kratkoročnih obveza poduzeće može podmiriti brzo unovčivom imovinom. Vrijednost ovog koeficijenta bi trebala biti veća od 1, što znači da bi poduzeće koje želi održavati normalnu likvidnost trebalo imati brzo unovčivu imovinu barem u iznosu svojih kratkoročnih obveza. Tablica 9. prikazuje izračun koeficijenta ubrzane likvidnosti u razdoblju od 2020. do 2023. godine.

Tablica 9. Koeficijent ubrzane likvidnosti u razdoblju od 2020. do 2023. godine

KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	kratkotrajna imovina	20.988.748	19.439.409	13.349.098	12.096.655
	zalihe	12.278.202	9.464.365	5.744.478	5.519.339
	kratkoročne obveze	9.637.832	10.023.395	5.442.434	5.439.216
kratkotrajna imovina – zalihe <hr/> kratkoročne obveze	0,90	1,00	1,40	1,21	

Izvor: izrada autora

Iz tablice je vidljivo kako je u trogodišnjem razdoblju, od 2020. do 2022. godine, koeficijent veći ili jednak 1 što je rezultat povećanja kratkotrajne imovine, zaliha i kratkoročnih obveza. U 2023. godini koeficijent je manji od 1 te iznosi 0,9.

5.1.3. Koeficijent financijske stabilnosti

Koeficijent financijske stabilnosti mjeri udio dugoročnih izvora financiranja u pokriću dugotrajne imovine. Ovaj koeficijent uvijek mora biti manji od 1 jer poduzeće mora dio kratkotrajne imovine financirati iz dugoročnih izvora. Tablica 10. prikazuje izračun koeficijenta financijske stabilnosti u razdoblju od 2020. do 2023. godine.

Tablica 10. Koeficijent financijske stabilnosti u razdoblju od 2020. do 2023. godine

KOEFICIJENT FINANCIJSKE STABILNOSTI	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	dugotrajna imovina	17.126.937	17.033.862	16.009.546	15.058.219
	kapital i rezerve	17.627.175	17.185.928	15.828.744	13.821.155
	dugoročne obveze	5.658.031	4.518.313	4.444.705	4.387.207
	dugotrajna imovina kapital i rezerve + dugoročne obveze	0,74	0,78	0,79	0,83

Izvor: izrada autora

Iz tablice možemo vidjeti kako 2020. godine koeficijent financijske stabilnosti iznosi 0,83 te dolazi do pada koeficijenta u preostalim godinama. Tako je 2023. godine koeficijent iznosio 0,74. Kapital i rezerve povećavaju se tijekom promatranog razdoblja, a u 2023. godini dolazi do značajnog porasta dugoročnih obveza što dovodi do smanjenja koeficijenta financijske stabilnosti. To znači da se sve manji dio kapitala i dugoročnih obveza koristi za financiranje dugotrajne imovine, a sve veći dio se koristi za financiranje kratkotrajne imovine.

5.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti pokazuju strukturu kapitala odnosno govore nam koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala te koliko iz tuđeg kapitala. U nastavku je definiran i analiziran koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja te pokriće troškova kamata. Prva dva

navedena pokazatelja se izračunavaju na temelju podataka iz bilance, a zadnji na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka.

5.2.1. Koeficijent zaduženosti

Koeficijent zaduženosti pokazuje u kojoj mjeri poduzeće koristi zaduživanje za financiranje, odnosno koliko je imovine nabavljeno zaduživanjem. Izračunava se omjerom ukupnih obveza prema ukupnoj imovini. Vrijednost koeficijenta zaduženosti bi trebala biti 0,5 ili manja. Tablica 11. prikazuje izračun koeficijenta zaduženosti u razdoblju od 2020. do 2023. godine.

Tablica 11. Koeficijent zaduženosti u razdoblju od 2020. do 2023. godine

KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	ukupne obveze	15.295.863	14.541.708	9.887.139	9.826.422
	ukupna imovina	38.338.290	36.636.601	29.510.342	27.250.598
	ukupne obveze ukupna imovina	0,40	0,40	0,34	0,36

Izvor: izrada autora

Tablica prikazuje kako je RASCO d.o.o. u 2020. godini 36% svoje imovine financirao iz tuđih izvora. Kroz godine koeficijent zaduženosti je u blagom porastu, tako da je 2023. godine 40% imovine financirano iz tuđih izvora.

5.2.2. Koeficijent vlastitog financiranja

Koeficijent vlastitog financiranja pokazuje koliki dio poslovanja poduzeće financira vlastitim sredstvima. Poželjno je da bude veći od 0,50 što znači da se više od polovice financiranja oslanja na vlastite izvore. Tablica 12. prikazuje izračun koeficijenta vlastitog financiranja u razdoblju od 2020. do 2023. godine.

Tablica 12. Koeficijent vlastitog financiranja u razdoblju od 2020. do 2023. godine

KOEFICIJENT VLASTITOG FINANCIRANJA	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	kapital i rezerve	17.627.175	17.185.928	15.828.744	13.821.155
	ukupna imovina	38.338.290	36.636.601	29.510.342	27.250.598
	kapital i rezerve ukupna imovina	0,46	0,47	0,54	0,51

Izvor: izrada autora

Možemo uočiti kako RASCO d.o.o. svoju imovinu iz godine u godinu financira iz vlastitih izvora u sve manjem postotku. U 2021. godini koeficijent je bio najveći i iznosio je 54%, što znači da je malo većim udjelom svoju imovinu financirao vlastitim sredstvima, a ostatak tuđim. Dok se u 2023. godini koeficijent vlastitog financiranja smanjio na 46%.

5.2.3. Pokriće troškova kamata

Pokriće troškova kamata pokazuje koliko su puta kamate pokrivena zaradom prije kamata i poreza. Vrijednost manja od 1 je nepovoljna jer znači da poduzeće ne uspijeva pokrivati svoje kamate ostvarenom zaradom prije kamata i poreza. Dok povećanje ovog koeficijenta znači smanjenje zaduženosti. Tablica 13. prikazuje izračun pokrića troškova kamata u razdoblju od 2020. do 2023. godine.

Tablica 13. Pokriće troškova kamata u razdoblju od 2020. do 2023. godine

POKRIĆE TROŠKOVA KAMATA	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	dobit prije poreza i kamata	1.937.687	2.022.083	2.602.845	3.035.065
	rashodi od kamata	179.778	89.829	78.421	78.359
	dobit prije poreza i kamata rashodi od kamata	10,78	22,51	33,19	38,73

Izvor: izrada autora

Možemo primijetiti kako je najveća vrijednost pokrića troškova kamata ostvarena u 2020. godini i iznosi 38,73, što znači da toliko puta poduzeće može pokriti svoje kamate u promatranoj godini. U preostalim godinama vidimo pad pokrića što je uzrok smanjenja dobiti i povećanja rashoda od kamata.

5.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti nam ukazuju na brzinu obrtaja imovine u poslovnom procesu odnosno brzinu pretvaranja imovine u novac. Vrijednost ovih pokazatelja bi trebala biti što veća. U nastavku je definiran i analiziran koeficijent obrtaja potraživanja, koeficijent obrtaja ukupne imovine i koeficijent obrtaja zaliha. Navedeni pokazatelji se izračunavaju na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka.

5.3.1. Koeficijent obrtaja potraživanja

Koeficijent obrtaja potraživanja mjeri koliko puta godišnje poduzeće naplati svoja potraživanja. Na temelju njega moguće je izračunati i prosječno vrijeme naplate potraživanja. Ukoliko dođe do smanjenja koeficijenta, to znači da će se trajanje naplate produžiti, i obrnuto, ako se koeficijent poveća trajanje naplate će se skratiti što odražava učinkovitije poslovanje. Tablicom 14. prikazan je izračun koeficijenta obrtaja potraživanja u razdoblju od 2020. do 2023. godine.

Tablica 14. Koeficijent obrtaja potraživanja u razdoblju od 2020. do 2023. godine

KOEFICIJENT OBRTA POTRAŽIVANJA	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	prihodi od prodaje	30.085.463	27.394.852	21.863.983	19.180.318
	potraživanja	6.567.311	7.975.304	5.773.576	5.044.259
	prihodi od prodaje potraživanja	4,58	3,43	3,79	3,80

Izvor: izrada autora

Možemo primijetiti kako vrijednost koeficijenta u 2020. godini iznosi 3,8 što znači da je poduzeće ostvarilo 3,8 eura na 1 euro potraživanja. Nakon 2020. godine slijedi pad vrijednosti koeficijenta u dvije godine, da bi na kraju 2023. godine koeficijent porastao na 4,58.

5.3.2. Koeficijent obrtaja ukupne imovine

Koeficijent obrtaja ukupne imovine pokazuje koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo svoju ukupnu imovinu odnosno koliko je eura ukupnih prihoda ostvarilo na jedan euro ukupne imovine. Tablica 15. prikazuje izračun koeficijenta obrtaja ukupne imovine u razdoblju od 2020. do 2023. godine.

Tablica 15. Koeficijent obrtaja ukupne imovine u razdoblju od 2020. do 2023. godine

KOEFICIJENT OBRTA UKUPNE IMOVINE	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	ukupni prihodi	32.727.318	28.972.098	24.329.109	20.712.967
	ukupna imovina	38.338.290	36.636.601	29.510.342	27.250.598
	ukupni prihodi ukupna imovina	0,85	0,79	0,82	0,76

Izvor: izrada autora

U 2020. godini, prema prikazu u tablici možemo vidjeti kako je poduzeće 0,76 puta obrnulo ukupnu imovinu, odnosno na 1 euro ukupne imovine ostvarilo je 0,76 centi ukupnih prihoda. Možemo uočiti varijacije rasta i smanjenja koeficijenta u preostalim godinama. Najveća vrijednost koeficijenta je ostvarena u 2023. godini te je iznosila 85 centi zarade na 1 euro ukupne imovine.

5.3.3. Koeficijent obrtaja zaliha

Koeficijent obrtaja zaliha pokazuje koliko puta godišnje poduzeće potpuno obrne svoje zalihe. Viša vrijednost ovog koeficijenta ukazuje na kraće vrijeme zadržavanja zaliha, dok niža vrijednost ukazuje na visoke oportunitetne troškove odnosno neproduktivno korištenje zaliha. Također, pomoću koeficijenta obrtaja zaliha možemo izračunati broj dana vezivanja zaliha. U tablici 16. prikazan je izračun koeficijenta obrtaja zaliha za razdoblje od 2020. do 2023. godine.

Tablica 16. Koeficijent obrtaja zaliha za razdoblje od 2020. do 2023. godine

KOEFICIJENT OBRTA ZALIHA	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	prihodi od prodaje	30.085.463	27.394.852	21.863.983	19.180.318
	zalihe	12.278.202	9.464.365	5.744.478	5.519.339
	prihodi od prodaje zalihe	2,45	2,89	3,81	3,48

Izvor: izrada autora

Prema podacima iz tablice vidljivo je kako je u 2021. godini vrijednost koeficijenta bila najveća te je iznosila 3,81. To znači da poduzeće na uloženi 1 euro zaliha ostvari 3,81 euro prihoda. Međutim, vrijednost koeficijenta je u 2023. godini pala na 2,45, što ukazuje na sporiji obrtaj zaliha i dulje zadržavanje zaliha na skladištu u usporedbi s 2021. godinom.

5.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti govore o učinkovitosti korištenja resursa u poslovanju poduzeća. Oni pomažu u ocjenjivanju koliko je poduzeće uspješno u ostvarivanju prihoda po jedinici rashoda. Pokazatelji bi trebali biti veći od 1, jer što su veći to se više prihoda ostvaruje po jedinici rashoda. Viši pokazatelji ekonomičnosti ukazuju na bolju učinkovitost, dok niži pokazatelji signaliziraju potrebu za boljim upravljanjem resursima ili smanjenjem rashoda. U

nastavku je definirana i analizirana ekonomičnost poslovanja, ekonomičnost prodaje te ekonomičnost financiranja. Ovi pokazatelji se izračunavaju na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka.

5.4.1. Ekonomičnost poslovanja

Ekonomičnost poslovanja pokazuje omjer između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda. Ovaj koeficijent nam govori koliko prihoda poduzeće generira za svaku jedinicu rashoda. Poželjno je da vrijednost ovog koeficijenta bude što veća, a minimalno 1. Ako je koeficijent veći od 1, to znači da poduzeće ostvaruje više poslovnih prihoda nego što ima poslovnih rashoda, a što ukazuje na ekonomično i učinkovito poslovanje. Tablicom 17. prikazana je ekonomičnost poslovanja za razdoblje od 2020. do 2023. godine.

Tablica 17. Ekonomičnost poslovanja za razdoblje od 2020. do 2023. godine

EKONOMIČNOST POSLOVANJA	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	poslovni prihodi	32.683.304	28.901.308	24.247.945	20.513.720
	poslovni rashodi	30.771.119	26.855.019	21.662.641	17.564.325
	poslovni prihodi poslovni rashodi	1,06	1,08	1,12	1,17

Izvor: izrada autora

Prema podacima iz tablice možemo uočiti kako je vrijednost koeficijenta ekonomičnosti poslovanja u svim promatranim godinama veća od 1. Najveća vrijednost koeficijenta je ostvarena 2020. godine te iznosi 1,17, što znači da na 1 euro poslovnih rashoda poduzeće ima 1,17 eura poslovnih prihoda. Također, možemo primijetiti kako poslovni prihodi s godinama rastu, ali rastu i poslovni rashodi zbog čega se vrijednost koeficijenta smanjuje.

5.4.2. Ekonomičnost prodaje

Ekonomičnost prodaje stavlja u omjer prihode od prodaje i rashode od prodaje. Koeficijent mora biti veći od 1, u suprotnom to znači da poduzeće ostvaruje gubitak. U tablici 18. prikazana je ekonomičnost prodaje za razdoblje od 2020. godine do 2023. godine.

Tablica 18. Ekonomičnost prodaje za razdoblje od 2020. godine do 2023. godine

	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
--	-------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

EKONOMIČNOST PRODAJE	prihodi od prodaje	30.085.463	27.394.852	21.863.983	19.180.318
	rashodi od prodaje	20.652.864	19.833.817	13.441.617	11.444.994
	prihodi od prodaje <hr/> rashodi od prodaje	1,46	1,38	1,63	1,68

Izvor: izrada autora

Kao što iz dobivenih rezultata možemo primijetiti, koeficijent ekonomičnosti prodaje je u sve četiri promatrane godine veći od 1. Najveća vrijednost koeficijenta je ostvarena 2020. godine i iznosi 1,68, dok je 2023. godine vrijednost pala na 1,46. Prihodi se od prodaje kroz godine povećavaju, ali se povećavaju i rashodi.

5.4.3. Ekonomičnost financiranja

Ekonomičnost financiranja u omjer stavlja financijske prihode u odnosu na financijske rashode. Koeficijent mora biti veći od 1. Navedeni pokazatelj prikazan je u tablici 19. za razdoblje od 2020. godine do 2023. godine.

Tablica 19. Ekonomičnost financiranja za razdoblje od 2020. godine do 2023. godine

EKONOMIČNOST FINANCIRANJA	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	financijski prihodi	44.013	70.790	81.163	111.638
	financijski rashodi	198.289	184.826	142.043	191.937
	financijski prihodi <hr/> financijski rashodi	0,22	0,38	0,57	0,58

Izvor: izrada autora

Prema podacima iz tablice možemo vidjeti kako koeficijent ekonomičnosti financiranja u promatranom razdoblju nije veći od 1. Najveća vrijednost je ostvarena 2020. godine te iznosi 0,58. Kroz godine vrijednost ovog koeficijenta opada, tako da je u 2023. godini dosegla vrijednost od 0,22 i to zbog smanjenja financijskih prihoda u odnosu na financijske rashode.

5.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti nam govore koliko je poduzeće učinkovito u ostvarivanju dobiti

u odnosu na svoje prihode, imovinu i kapital. Ovi pokazatelji pružaju uvid u sposobnost poduzeća da generira zaradu i ostvaruje povrate na uložena sredstva. U nastavku je definirana i analizirana neto marža profita, neto rentabilnost imovine te rentabilnost vlastitog kapitala. Ovi pokazatelji se izračunavaju na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka i bilance.

5.5.1. Neto marža profita

Neto marža profita ocjenjuje koliko je poduzeće uspješno u zadržavanju ostvarenih ukupnih prihoda u obliku dobiti uvećane za rashode od kamata. Prikazuje koliki postotak prihoda ostaje poduzetniku kao dobit kojom se može slobodno raspolagati. Navedeni pokazatelj prikazan je u tablici 20. za razdoblje od 2020. godine do 2023. godine.

Tablica 20. Neto marža profita za razdoblje od 2020. godine do 2023. godine

NETO MARŽA PROFITA	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	neto dobit	1.613.826	1.858.582	2.412.173	2.963.570
	rashodi od kamata	179.778	89.829	78.421	78.359
	ukupni prihodi	32.727.318	28.972.098	24.329.109	20.712.967
	neto dobit + rashodi od kamata	0,05	0,08	0,10	0,15
ukupni prihodi					

Izvor: izrada autora

U tablici je vidljivo kako u 2020. godini vrijednosti neto marže profita iznosi 0,15, odnosno 15%, što znači da poduzeće 15% ukupnih prihoda zadržava u obliku neto dobiti uvećanih za rashode. Nadalje, vidljivo je kako u preostalim godinama vrijednost ovog koeficijenta opada, tako da je u 2023. godini iznosila 0,05, odnosno 5%.

5.5.2. Neto rentabilnost imovine

Neto rentabilnost imovine, poznata i kao povrat na imovinu (ROA - Return on Assets), ilustrira sposobnost poduzeća da ostvari povrate na temelju raspoloživih sredstava. Pokazuje koliko je poduzeće ukupno zaradilo na svaki euro imovine. Izračunava se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka i bilance. U tablici 21. su prikazane vrijednosti neto rentabilnosti imovine poduzeća za razdoblje od 2020. do 2023. godine.

Tablica 21. Neto rentabilnost imovine za razdoblje od 2020. do 2023. godine

NETO RENTABILNOST IMOVINE	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	neto dobit	1.613.826	1.858.582	2.412.173	2.963.570
	rashodi od kamata	179.778	89.829	78.421	78.359
	ukupna imovina	38.338.290	36.636.601	29.510.342	27.250.598
	neto dobit + rashodi od kamata	0,05	0,05	0,08	0,11
ukupna imovina					

Izvor: izrada autora

Možemo uočiti kako u 2020. godini ovaj pokazatelj iznosi 0,11, odnosno 11% povrata na ukupnu imovinu. U preostalim razdobljima uočavamo tendenciju smanjenja rentabilnosti imovine. Tako je u 2021. godini iznosila 8%, dok je 2022. i 2023. godine iznosila 5%. Također, možemo primijetiti kako se neto dobit kroz godine smanjuje, a ukupna imovina povećava.

5.5.3. Rentabilnost vlastitog kapitala

Rentabilnost vlastitog kapitala, poznata i kao povrat na kapital (ROE - Return on Equity), ocjenjuje koliko je poduzeće sposobno stvoriti povrat vlastitog kapitala. Poželjno je da ovaj pokazatelj bude što veći. Tablicom 22. prikazane su vrijednosti rentabilnosti vlastitog kapitala poduzeća za razdoblje od 2020. do 2023. godine.

Tablica 22. Rentabilnost vlastitog kapitala za razdoblje od 2020. do 2023. godine

RENTABILNOST VLASTITOG KAPITALA	KOMPONENTE	2023.	2022.	2021.	2020.
	neto dobit	1.613.826	1.858.582	2.412.173	2.963.570
	kapital i rezerve	17.627.175	17.185.928	15.828.744	13.821.155
	neto dobit kapital i rezerve	0,09	0,11	0,15	0,21

Izvor: izrada autora

Možemo primijetiti kako je u 2020. godini vrijednost ovog pokazatelja iznosila 0,21, odnosno 21% povrata na vlastiti kapital. Kroz godine se vrijednost ovog pokazatelja smanjuje tako je 2023. godine iznosila 0,09. Također, možemo uočiti kako se neto dobit kroz godine smanjuje dok se kapital i rezerve povećavaju.

6. ZAKLJUČAK

Provedenom horizontalnom i vertikalnom analizom bilance i računa dobiti i gubitka kroz poslovanje poduzeća RASCO d.o.o. u razdoblju od 2020. do 2023. dolazi se do zaključka kako poduzeće u promatranom četverogodišnjem razdoblju ostvaruje dobit koja se kroz godine postupno smanjuje. Najveća vrijednost dobiti je ostvarena 2020. godine u iznosu od 2.963.570 eura. Također, vidljivo je kako dolazi do povećanja ukupne aktive čiji je najveći porast zabilježen 2022. godine i to od 24,15%. Ukupne obveze su zabilježile veliki rast od 85,83% u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu. Kapitala poduzeća tijekom promatranog razdoblja također bilježi trend rasta. U izvještaju o novčanom toku vidljivo je kako poduzeće svoje poslovanje najvećim dijelom financira iz poslovnih aktivnosti.

Provedena je i analiza financijskih pokazatelja koja uključuje pokazatelje likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti. Iz analiziranih podataka pokazatelja likvidnosti, možemo zaključiti kako koeficijent tekuće likvidnosti varira odnosno raste i pada iz godine u godinu, dok koeficijent ubrzane likvidnosti i koeficijent financijske stabilnosti imaju trend pada. Kod pokazatelja zaduženosti možemo zaključiti kako se poduzeće 2020. godine 36% financiralo iz tuđih izvora, dok se 51% financiralo iz vlastitih izvora. Na kraju 2020. godine poduzeće je svoje poslovanje financiralo 40% iz tuđih izvora te 46% iz vlastitih. Koeficijent obrtaja potraživanja i obrtaja ukupne imovine, koji spadaju pod pokazatelje aktivnosti, bilježe varijacije pada i rasta u promatranom razdoblju. Koeficijent obrtaja zaliha bilježi trend pada što znači da se zalihe dulje zadržavaju na skladištu. Najmanja vrijednost koeficijenta ostvarena je 2023. godine te je iznosila 2,45 što znači da na uloženi 1 euro zaliha poduzeće ostvari 2,45 eura prihoda. Kod pokazatelja ekonomičnosti možemo uočiti pad u slučaju sva tri koeficijenta. Iz ekonomičnosti poslovanja možemo vidjeti kako vrijednost koeficijenta kroz godine postupno opada pa je sa 1,17 u 2020. godini pala na 1,06 u 2023. godini. Ekonomičnost prodaje također opada, da bi ipak na kraju 2023. godine zabilježila blagi porast na 1,46. U slučaju ekonomičnosti financiranja primjećujemo kako koeficijent u ni jednom razdoblju nije veći od 1. Svi promatrani pokazatelji profitabilnosti bilježe tendenciju pada. Također, možemo vidjeti kako poduzeće ostvaruje relativno niske iznose pokazatelja profitabilnosti.

Nakon provedene analize financijskih izvještaja i analize financijskih pokazatelja možemo zaključiti kako poduzeće RASCO d.o.o. uspijeva ostvariti odlične poslovne rezultate. Kroz promatrana razdoblja vidljivo je kako su ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda pa shodno tome u promatranim godinama imaju ostvarenu dobit. Također, u gotovo svakom financijskom

pokazatelju ostvaruju poželjnu vrijednost koeficijenata s pozitivnim trendovima koji jačaju njihovo poslovanje. Uzimajući u obzir izračunate pokazatelje i druge čimbenike kao što su izazovni gospodarski uvjeti i posljedica krize, poduzeće ostvaruje snažan financijski rezultat kako u zemlji tako i u inozemstvu.

LITERATURA

1. Anthony, R. N., Reece, J. S. (2004.). Računovodstvo: financijsko i upravljačko računovodstvo. Zagreb: RRiF-plus d.o.o.
2. Brekalo, F. (2004.). Revizija financijskih izvještaja: priručnik za praktičnu upotrebu. Zagreb: Faber i Zgombić Plus
3. RGFI javna objava (2024.). Dostupno na: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjavaweb/jsp/prijavaKorisnika.jsp>
4. Službena stranica poduzeća RASCO d.o.o. (2024.). Dostupno na: <https://rasco.hr/>
5. Vukoja, B., Primjena analize financijskih izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka. Revident d.o.o. Dostupno na: https://www.revident.ba/?action=show_page&id=21
6. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever Mališ, S., Ježovita A. i Žager, L. (2020.). Analiza financijskih izvještaja: načela - postupci - slučajevi. Zagreb: Sveučilišna tiskara d.o.o.
7. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever Mališ, S., Tušek, B. i Žager, L. (2016.). Računovodstvo I: računovodstvo za neračunovođe. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika

POPIS TABLICA

Tablica 1. Aktiva poduzeća u razdoblju od 2020. do 2023. godine u eurima	6
Tablica 2. Pasiva poduzeća u razdoblju od 2020. do 2023. godine u eurima	7
Tablica 3. Horizontalna analiza aktive za razdoblje od 2020. do 2023. godine.....	8
Tablica 4. Horizontalna analiza pasive za razdoblje od 2020. do 2023. godine	10
Tablica 5. Račun dobiti i gubitka u razdoblju od 2020. do 2023. godine	11
Tablica 6. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka od 2020. do 2023. godine.....	13
Tablica 7. Izvještaj o novčanom toku u razdoblju od 2020. do 2023. godine.....	14
Tablica 8. Koeficijent tekuće likvidnosti u razdoblju od 2020. do 2023. godine	18
Tablica 9. Koeficijent ubrzane likvidnosti u razdoblju od 2020. do 2023. godine	18
Tablica 10. Koeficijent financijske stabilnosti u razdoblju od 2020. do 2023. godine	19
Tablica 11. Koeficijent zaduženosti u razdoblju od 2020. do 2023. godine	20
Tablica 12. Koeficijent vlastitog financiranja u razdoblju od 2020. do 2023. godine.....	20
Tablica 13. Pokriće troškova kamata u razdoblju od 2020. do 2023. godine	21
Tablica 14. Koeficijent obrtaja potraživanja u razdoblju od 2020. do 2023. godine.....	22
Tablica 15. Koeficijent obrtaja ukupne imovine u razdoblju od 2020. do 2023. godine.....	22
Tablica 16. Koeficijent obrtaja zaliha za razdoblje od 2020. do 2023. godine	23
Tablica 17. Ekonomičnost poslovanja za razdoblje od 2020. do 2023. godine	24
Tablica 18. Ekonomičnost prodaje za razdoblje od 2020. godine do 2023. godine.....	24
Tablica 19. Ekonomičnost financiranja za razdoblje od 2020. godine do 2023. godine.....	25
Tablica 20. Neto marža profita za razdoblje od 2020. godine do 2023. godine.....	26
Tablica 21. Neto rentabilnost imovine za razdoblje od 2020. do 2023. godine.....	27
Tablica 22. Rentabilnost vlastitog kapitala za razdoblje od 2020. do 2023. godine	27